

Tarih: 30/03/2020

Sayı : 2020/44

KORONA VİRÜSÜNE KARŞI ALINAN ÖNLEMLERİ DE İÇEREN 7226 SAYILI KANUN YAYINLANDI

Hatırlanacağı üzere, Koronavirüs (COVID-19) salgınına ilişkin ekonomik kararlar 18 Mart 2020 tarihinde Cumhurbaşkanı'nca açıklanmıştı. Söz konusu kararların bir kısmı için kanuni düzenleme gerekmektedir.

Korona virüsüne karşı alınan tedbirlere ilişkin yasal düzenlemeleri de içeren **7226** sayılı “*Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*” 26.03.2020 tarih ve 31080(1.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

7226 Sayılı Kanunla yapılan düzenlemeleri aşağıdaki gibi özetleyebiliriz.

7226 Sayılı Kanunun **2 nci maddesi** ile 7269 sayılı “*Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Yapılacak Yardımlara Dair Kanun*”a eklenen 13 üncü maddeyle, elektrik ve/veya doğal gaz tüketim bedellerinin tahakkuk ve/veya tahsilatlarının süresinin ve kapsamının belirlenerek 1 yıla kadar ertelenmesi ile elektrik ve/veya doğal gaz dağıtım ve/veya tedarik şirketlerinin söz konusu ertelemelerden kaynaklanan anapara haricindeki tüketicilerden tahsil edilmeyen bedellere ilişkin finansman maliyetinin, gecikme zammı tutarını geçmemek üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinden karşılanmasına yönelik **Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.**

Kanunun **4 üncü maddesi** ile 193 sayılı “*Gelir Vergisi Kanunu*”nun 75 inci maddesine eklenen fıkrayla, bireysel emeklilik sisteminde yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemelerinin yatırıldığı yabancı para cinsinden kurulan emeklilik yatırım fonlarından elde edilen irat tutarının tespitinde kur farkının dikkate alınmayacağı düzenlenmiştir.

Kanunun **16 ncı maddesi** ile 4447 sayılı “*İşsizlik Sigortası Kanunu*”nun ek 3 üncü maddesinde değişiklik yapılarak, tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde çalışanlar tarafından alınması gereken Mesleki Yeterlilik Belgesine ilişkin sınav ve belge ücretlerinin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasına yönelik uygulamanın 31.12.2021 tarihine kadar uzatılması düzenlenmektedir.

Kanunun **17 nci maddesi** ile 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 22 nci maddeyle, Esnaf Ahilik Sandığı uygulamasının 01.01.2021 tarihinden sonra başlanması yönünde düzenleme yapılmıştır.

Kanunun **18 inci maddesi** ile 4632 sayılı “*Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu*”nun 5 inci maddesinde değişiklik yapılarak; Türkiye’de ikamet etmeyen Türk vatandaşlarının ve 5901 sayılı “*Türk Vatandaşlığı Kanunu*”nun 28 inci maddesi kapsamındaki kişilerin (çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişiler) döviz cinsinden bireysel emeklilik sistemine dâhil olabilmemesine imkan sağlanmıştır.

Kanunun **19 uncu maddesi** ile 4632 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinde değişiklik yapılarak, döviz cinsinden bireysel emeklilik sistemine devlet tarafından ödenen katkı payının oranının %10’a kadar indirilebilmesine yönelik Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

Kanunun **29 uncu maddesi** ile 5510 sayılı “*Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu*”un Geçici 80 inci madde eklenerek; 2016 yılından 2019 yılına kadar uygulanmış olan **asgari ücret desteğinin 2020 yılında da sektör ayırımı yapılmaksızın**, finansmanı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacak şekilde, işverenlere, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 2,50 TL, aylık 75 TL asgari ücret desteği sağlanması amaçlanmaktadır.

Uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2019 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 128 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2020 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2020 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan iş yerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2020 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemi için günlük 2,50 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu **işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır**. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait iş yerleri için 256 Türk lirası olarak esas alınır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2019 yılı Ocak ila Kasım ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması halinde asgari ücret desteğinden yararlanılamayacaktır.

Kanunun **41 inci maddesi** ile 4447 Sayılı Kanunu’na geçici 23 üncü madde eklenerek; **30.06.2020 tarihine kadar** geçerli olmak üzere, yeni Koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için, ek 2 nci maddenin üçüncü fıkrasında işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü, **kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olması** şeklinde uygulanması öngörülmüştür. Bu koşulu

taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edeceklerdir.

Bu kapsamda kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için, iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler (ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri) hariç olmak kaydıyla işveren tarafından **işçi çıkarılmaması** gerekmektedir. Yapılan başvurular, başvuru tarihinden itibaren **60 gün içinde** sonuçlandırılacaktır.

Bu madde kapsamında yapılan başvuru tarihini **31.12.2020 tarihine kadar uzatmaya** ve yukarıda belirtilen günleri farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmıştır.

Kanunun **42 nci maddesi** ile 4706 sayılı “*Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*”a eklenen geçici 25 inci maddesine göre, ilgili bakanlıklar tarafından üzerinde turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden; irtifak hakkı tesis edilip edilmediğine veya kullanma izni verilir verilmeyeceğine bakılmaksızın 1/4/2020 tarihi ile 30/6/2020 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri ve hasılat payları ile Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli turizm tesislerinin yatırımcıları ve işletmecilerinden bu faaliyetleri dolayısıyla Hazine taşınmazlarını izinsiz kullanımlarından dolayı aynı dönemde tahsil edilmesi gereken ecri misillerin ödeme süreleri, başvuru şartı aranmaksızın altı ay ertelenmiştir. Bu alacaklar ertelenen süre sonuna kadar herhangi bir zam veya faiz uygulanmayacaktır.

Kanunun **43 üncü maddesi** ile 4857 sayılı “*İş Kanunu*”nun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki” ibaresi “dört” şeklinde değiştirilmiş ve Cumhurbaşkanı’na bu süreyi iki katına kadar artırmaya yetki verilmiştir. Bilindiği üzere, zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren iki ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilmektedir. İş Kanununda yapılan değişiklikle, işveren dört ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilecektir.

Kanunun **48 inci maddesi** ile 5834 sayılı “*Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun*”a eklenen geçici 2 nci madde uyarınca; anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 24.03.2020 tarihinden önce olup da; kullandığı nakdî ve gayri nakdî kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 31.12.2020 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde **kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacaktır**.

Kanunun **50 nci maddesi** ile 6356 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin onuncu fıkrasında yer alan “yüzde yirmi beşini” ibaresi “yüzde otuz beşini” şeklinde değiştirilmiştir. Bilindiği gibi, işveren sendikaları, tüzüklerinde hüküm bulunmak ve şartları genel kurul kararıyla belirlenmek kaydıyla, işçilerin sigorta primlerinin işveren payının ödemelerinde kullanılmak ve nakit mevcudunun yüzde yirmi beşini aşmamak üzere karşılıksız yardıma dayalı dayanışma ve yardım fonu oluşturabilmektedirler. Yukarıda yer verilen değişikliklerle; **dayanışma ve yardım fonuna aktarılacak tutarın kapasitesi** artırılmaktadır.

Kanunun **51 inci maddesi** ile 7194 sayılı “*Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu*”un 52 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “1/4/2020” ibaresi “1/1/2021” şeklinde değiştirilerek, konaklama vergisinin yürürlük tarihi **1 Ocak 2021** olarak yeniden belirlenmiştir.

Kanunun **geçici 1 inci maddesi** ile korona virüsü salgını sebebiyle **yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla** aşağıda yer vereceğimiz bazı düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre;

a) Dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim tarafından tayin edilen süreler ile arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler **13/3/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden,**

b) 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler; nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler **22/3/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden,**

itibaren **30/4/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar duracaktır.** Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlayacaktır. Durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine 15 gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere 15 gün uzamış sayılacaktır. Salgının devam etmesi halinde Cumhurbaşkanı durma süresini 6 ayı geçmemek üzere bir kez uzatabilecek ve bu döneme ilişkin kapsamı daraltabilecektir.

Aşağıdaki süreler durmayacaktır:

a) Suç ve ceza, kabahat ve idari yaptırım ile disiplin hapsi ve tazyik hapsi için kanunlarda düzenlenen zamanaşımı süreleri.

b) 5271 sayılı Kanunda düzenlenen koruma tedbirlerine ilişkin süreler.

c) 6100 sayılı Kanunda düzenlenen ihtiyati tedbiri tamamlayan işlemlere ilişkin süreler.

Kanunun **geçici 2 nci maddesi** ile 1/3/2020 tarihinden 30/6/2020 tarihine kadar işleyecek iş yeri kira bedelinin ödenememesi kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmayacaktır.

Saygılarımızla...

VİZYON YMM A.Ş.

Ek: -7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun